

SP en PvdA
T.a.v. fracties Oude IJsselstreek
De heer H.J.M. Peters
Veldkamperstraat 1, 7054 AX Westendorp
en
de heer A.H.M. Menke
Lindenstraat 3, 7071 CV Uift

Bezoekadres:

Postbus 42
7080 AA Gendringen
Telefoon: (0315) 292 292
Fax: (0315) 292 293
E-mail: info@oude-ijsselstreek.nl
Internet: www.oude-ijsselstreek.nl

Uw kenmerk: Brief 17-03-18 Verzenddatum:
Ons kenmerk: 18uit06332

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen

Geachte heren Peters en Menke,

Naar aanleiding van uw brief van 17 maart 2018 reageren wij hierop op uw schriftelijke vragen.

1. *Bent u bekend met het feit dat de Tweede Kamer heeft uitgesproken dat het inzetten van alfahulpen niet wenselijk is?*

De Tweede Kamer heeft zich niet uitgesproken tegen het inhuren van een hulp conform de regeling "dienstverlening aan huis" (o.a. alfahulp) vanuit een PGB.

2. *Bent u het met ons eens dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft, als het gaat om goede arbeidsvoorwaarden voor werknemers?*

De overheid heeft daar zeker een voorbeeldfunctie in.

3. *Een alfahulp is werknemer van zijn of haar cliënt, maar heeft geen recht op doorbetaling bij ziekte, ww en heeft geen pensioenrecht. Rechten, die "normale" werknemers wel hebben. Bent u het met ons eens dat een werknemer die rechten moet hebben?*

Een alfahulp werkt volgens de regeling "dienstverlening aan huis". Over wat dit inhoud hebben we een factsheet met achtergrondinformatie opgesteld. Deze treft u aan in bijlage 1.

Vorig jaar is er tijdens een informatiebijeenkomst aan alfahulpen voorlichting en uitleg gegeven over de opbouw van het (verhoogde) pgb-tarief, de mogelijkheden van verzekeren bij de UWV en het verschil met het werken in loondienst. Ons is gebleken dat maar weinig hulpen zich ook daadwerkelijk hebben aangemeld voor de verzekering bij de UWV. Binnenkort zal er daarom een gesprek worden georganiseerd tussen de wethouder en een aantal Alfahulpen die actief zijn in onze gemeente. Hun zal bijvoorbeeld gevraagd worden aan welke informatie of ondersteuning zij behoefte hebben zodat zij zich alsnog kunnen verzekeren. Uiteindelijk is het de eigen keuze van de hulp om zich wel of niet te verzekeren.

Daarnaast hebben wij aan onze grootste zorg in natura leverancier van Huishoudelijke Hulp, Azora, gevraagd om aan te geven onder welke condities zij mensen aannemen in loondienst en op welke wijze mensen kunnen solliciteren. Ook hierover zullen wij de alfahulpen waarmee we in gesprek zijn informeren.

4. *Bent u het met ons eens dat de alfaconstructie, hoewel wettelijk toegestaan, onwenselijk is? Zo nee waarom niet?*

In Nederland is iedereen vrij om te kiezen waar en bij wie zij willen werken. Niemand wordt gedwongen te werken als alfahulp. Meerdere werkgevers hebben bij ons aangegeven op zoek te zijn naar huishoudelijk personeel. Iedereen kan op deze vacatures solliciteren. Met de werkgevers in de gemeente hebben wij afgesproken dat wanneer zij een alfahulp in dienst nemen wij onze medewerking zullen verlenen om de betrokken cliënten, indien zij dat willen, over te zetten naar zorg in natura.

Wellicht ook goed om te benoemen dat het merendeel van de alfahulpen wel tevreden is met de voordelen die het werken als alfahulp hen biedt.

5. *Wij lezen in De Gelderlander dat u gaat voor sterfhuisconstructie, klopt dit? Wij willen per juli 2018 iedereen uit de alfa-constructie en in een normaal dienstverband met alle gebruikelijke sociale voorzieningen en onder de cao-vvt.*

Sinds de invoering van de Wmo 2015 loopt zoals beoogd landelijk de instroom terug van nieuwe aanvragen voor huishoudelijke hulp, zowel naar alfa als naar zorg in natura. FNV noemt dit een sterfhuisconstructie.

De gemeente heeft geen mogelijkheid werkgevers te dwingen mensen in dienst te nemen.

6. *In 2016 hebben de oppositiepartijen vragen over alfahulpen gesteld. Destijds werd een onderzoek om de alfaconstructie op te heffen, toegezegd. Waarom hebben wij daar nooit meer iets over gehoord?*

Gesproken is over het op een andere wijze inrichten van de huishoudelijk hulp. Met het oog op een aantal uitspraken van de centrale raad van beroep en voornemens in het regeerakkoord, bestaat er op een aantal punten onduidelijkheid hoe en of er nieuwe wetgeving zal worden ingevoerd. Het nu overgaan tot een nieuwe inrichting is daarom op dit moment niet opportuun.

We zijn daarnaast wel voortdurend met de FNV en een klein aantal alfahulpen in gesprek om te kijken waar mogelijkheden liggen voor degenen die niet tevreden zijn met het werk als alfahulp. Dit heeft o.a. tot resultaat gehad dat:

- in de hele regio het uurtarief is verhoogd van € 12,50 naar 13,75,
- regionaal de afspraak is gemaakt dat gemeenten 6 weken loon doorbetalen bij ziekte van een alfahulp,
- er met zorgaanbieders afspraken zijn gemaakt over het omzetten van indicaties van alfahulp naar zorg in natura bij aanneming van een alfahulp.

7. *Het gemeentehuis is een openbaar gebouw. Waarom werd op 13 maart 2018 de FNV de toegang tot ons gemeentehuis ontzegd?*

De FNV was gezien de aanwezigheid van luchtbedden, slaapzakken en proviand, voornemens het gemeentehuis te bezetten. In het kader van de openbare orde en veiligheid is besloten hen de mogelijkheid hiertoe te ontzeggen. Als aangegeven zijn we met enige regelmaat met de FNV en een aantal alfahulpen in gesprek, waarbij zij uiteraard welkom zijn op het gemeentehuis. 's Middags werken we overigens alleen op afspraak, voor inwoners en ook voor de FNV.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Mevrouw M.J.F. Verstappen
secretaris

De heer O.E.T. van Dijk
burgemeester

Achtergrond informatie Alfahulpen

Inwoners met een hulpvraag kunnen kiezen voor zorg in natura (ZIN) of een persoonsgebondenbudget (PGB). Evenveel bewoners kiezen voor ZIN als voor PGB. Bij een PGB krijgen zij een som met geld waarmee zij zelf hun hulp kunnen inhuren, vaak doen zij dit via een bemiddelingsbureau voor particuliere huishoudelijke hulpen. Ook kunnen zij op de particuliere markt een hulp inhuren. Al deze hulpen werken via de wettelijke regeling dienstverlening aan huis.

Hulpen kunnen ervoor kiezen te werken via deze regeling of als ZZP-er of in loondienst bij een thuiszorginstelling.

We hebben in Nederland de vrijheid dat inwoners zelf mogen bepalen waar en hoe ze hun zorg afnemen. Ook geldt er keuzevrijheid voor hulpen op de arbeidsmarkt.

1. Wat is de regeling dienstverlening aan huis

Er is sprake van de regeling dienstverlening aan huis als gaat het om:

- huishoudelijk werk in en om het huis.
- de hulpvrager is een particulier (geen bedrijf).
- de hulpverlener is een particulier, die minder dan 4 dagen per week werkt.

Voorwaarden die de regeling stelt aan het salaris van een hulp zijn:

- minimaal wettelijk minimumloon en 8% vakantiegeld.
- doorbetaling bij vakantie (dit is 4 keer het aantal werkuren per week).
- Doorbetaling bij ziekte, voor maximaal 6 weken.

Het doel van de Regeling is stimulering van de markt voor persoonlijke dienstverlening. Dit wordt bereikt door werkgeverslasten te verminderen:

"Particuliere opdrachtgevers hoeven zich door de regeling dienstverlening aan huis geen zorgen te maken over administratieve of financiële lasten die door de overheid kunnen worden opgelegd."

2. Wat is een Alfahulp

Hulpen die werken onder de regeling dienstverlening aan huis worden vaak alfahulpen genoemd. Inwoners en hulpen die werken onder de regeling dienstverlening aan huis maken zelf afspraken met elkaar over zaken als het rooster en vakanties e.d.

3. Verzekeren

Als dienstverlener aan huis kan iemand zich vrijwillig verzekeren tegen ziekte en werkloosheid via het UWV onder dezelfde condities als iemand die in loondienst werkt. Daarnaast kan er betaald zwangerschapsverlof worden aangevraagd via de UWV.

4. Pensioen

Iedereen die in Nederland woont heeft recht op een AOW uitkering bij bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Daarnaast kan iemand aanvullend pensioen opbouwen via de werkgever of via privé verzekeringen (lijfrente of banksparen). Een rekenvoorbeeld voor aanvullend pensioenopbouw via een werkgever voor iemand van 45 jaar die doorwerkt tot 67 jaar voor 12 uur per week komt op circa € 1.138 bruto pensioen per jaar of te wel € 94 bruto per maand.

5. Hoeveel hulpen

Er zijn in de Achterhoek ruim 500 hulpen actief vanuit een PGB via een bemiddelingsbureau, 8% werkt 12 uur of meer per week. Ongeveer 60% werkt minder dan 6 uur per week. Daarnaast zijn er hulpen actief op de particuliere markt (dus niet vanuit een PGB) al dan niet via bemiddelingsbureaus. Ook hiervoor geldt de regeling "dienstverlening aan huis".

6. PGB tarief

De hoogte van het pgb tarief is in de Achterhoek vastgesteld op € 13,75 per uur. Dit tarief is gebaseerd op de CAO VVT voor huishoudelijk werk (FWG10 trede 4(max)). Daar bovenop zit een opslag voor vergoeding voor vrijwillige verzekering voor ziekte of WW (via de UWV), vakantietoeslag 8% en vergoeding voor doorbetaalde vakantie van 4 weken.

Bij ziekte worden de eerste zes weken door de gemeente doorbetaald aan hulpen die werken vanuit een pgb, ongeacht of zij zich wel of niet hebben verzekerd.

7. Vergelijking inkomen van hulp in loondienst met hulp vanuit PGB

Een hulp die 3 uur per week werkt, zich vrijwillig verzekerd voor Zw, Wia en WW, 8% vakantiegeld reserveert en reserveert voor 4 weken vakantie, heeft netto een inkomen van € 9,77 per uur. (Tot 12 uur gemiddeld per week hoeft geen inkomensbelasting afgedragen te worden.)

Een huishoudelijke hulp in loondienst ontvangt een netto inkomen van tussen de € 8,63 en €10,23 per uur (afhankelijk van dienstjaren e.d.).

8. Acties tot nu toe

Naar aanleiding van de gesprekken hebben we als gemeente al een aantal zaken gedaan:

- Met ingang van 1 januari 2017 is het tarief verhoogd van € 12,50 per uur naar € 13,75
- In de hele regio Achterhoek de afspraak gemaakt dat de gemeente 6 weken loon doorbetaald bij ziekte
- Afspraken gemaakt met aanbieders dat hulpen die over willen stappen kunnen solliciteren en dat de gemeente dan het gesprek met de klant(en) zal voeren of zij mee willen overstappen naar ZIN. Het is aan de organisatie of en wie zij in dienst nemen.

9. Teruggang uren en indicaties

De Wmo 2015 heeft als opdracht dat een gemeente eerst bekijkt wat iemand zijn eigen mogelijkheden zijn (in het netwerk en financieel) om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren. Deze andere manier van uitvoeren heeft landelijk geleid tot een afname van inzet van huishoudelijke hulp vanuit de Wmo. Ook in onze gemeente. Oude IJsselstreek heeft echter geen specifieke extra bezuinigingen doorgevoerd op de huishoudelijke hulp en de wijze van uitvoeren of indiceren hiervan (in tegenstelling tot vele andere gemeentes).